ELOKUU 2020:

Elämäkertakirjoittaminen

Hei kaikki Kirjoita paremmin™ -kirjeen tilaajat
ja tervetuloa uudet kurssilaiset!

Tässä elokuun kurssikirjeessämme käsittelemme elämäkerran
ja muistelmateoksen kirjoittamista - tietokirjoittamista siis.

Aiemmilla Tietokirjoittamisen kerroilla olemme tutustuneet

blogitekstin, pakinan *sekä* ***reportaasin*** *kirjoittamiseen.*
Olemme myös käsitelleet ***elämäkertakirjoittamisen eri muotojen*** *eroja.*

Muistathan aina, että kaikki aiemmat kurssikirjeet
löydät kurssilaisten omasta,
maksuttomasta Kirjoittajan Vinkkipiilosta!

Jos sivusto penää salasanaa, se on ***author1****.*

Nyt aiheenamme on
Elämäkertakirjoittaminen

Aika monella harrastekirjoittajalla siintää mielessä oman tai suvun elämäntarinan kirjoittaminen yksiin kansiin. Ehkä jälkipolville tai aivan omaksi iloksi. Muistelmateoksen julkaiseminenkin on nykyään varsin edullista - omakustanteet eivät maksa maltaita ja toki palvelukustantamokin voi olla toimiva vaihtoehto.

Elämäkerran tai muistelmateoksen kirjoittamisen avuksi saat nyt vinkkilistan, joka auttaa sinua eteenpäin:

Mistä aloitan?

Työ kannattaa aloittaa miettimällä ensin, kenelle kirjoitat? Tuotatko kirjan suvulle ja jälkipolville? Vai aiotko tehdä kirjasta sellaisen, joka voisi kiinnostaa myös suurta yleisöä? Tämä on iso asia, sillä valinta vaikuttaa paljon kirjan suunnitteluun, sisältöön, rakenteeseen ja siihen, kirjoitatko ihmisistä heidän omilla nimillään tai niin, että he muutoin ovat tunnistettavissa.
Tee siis tämä päätös ensin.
Toinen alkuun mietittävä asia on kirjan teema ja aiheet. Kronologinen sepustus jonkun henkilön eri vaiheista ei välttämättä ole lukijaystävällinen, mutta jos otat kirjoittamisen kantavaksi teemaksi jonkin tietyn asian, saat tarinaasi terävyyttä.

Materiaalin keruu

Tämä työ on tärkeä vaihe elämäkertakirjoittamisessa. Hae käsiisi kirjeitä, valokuvia, videoita ja haastattele ihmisiä, jotta saat talteen myös muistikuvia. HUOM: muista pyytää lupa saamasi materiaalin käyttöön, mieluummin kirjallisena (sähköposti riittää)

Synopsiksen laadinta

Laadi kirjallesi juonikuvaus. Mieti, millainen rakenne kirjassasi on. VINKKI: lainaa kirjastosta elämäkertoja ja muistelmateoksia ja tutki niiden sisällysluetteloa ja rakennetta. Voit löytää hyviä tapoja käsitellä ihmisen elämänkaarta muutenkin kuin

kronologisessa järjestyksessä!

Tekijänoikeudelliset asiat ja henkilösuoja

Tämä on tärkeä juttu: ethän kirjoita tai ainakaan julkaise mitään, mikä voisi loukata jotakuta. Itse toimin niin, että lähetän valmiin tekstipätkän henkilölle, jota kyseinen teksti koskee ja pyydän häntä kuittaamaan onko teksti ok vai toivooko hän siihen joitain korjauksia.

Haastattelutekniikat

Kun ihmisen elämästä jutellaan, tee haastattelutilanteesta (mikäli siis kirjoitat muistakin kuin itsestäsi ja tarvitset muidenkin näkemyksiä tai muistikuvia) mahdollisimman mukava. Itse vältän nauhuria, sillä se saa yleensä ihmiset varuilleen. Tietokonekin on vähän jäykkä. Kokeile vihkoa, kynää, villasukkia ja lokoisaa kohtaamispaikkaa :)

Kirjoitustyön rytmittäminen

Anna tiedonhankinnalle aikaa. Haastattelutkin vievät oman aikansa. Sitten kirjoittaminen, valokuvien valinta, kirjan hiominen... elämäkertateos on tärkeä teos, joten varaa siihen tarvittava määrä aikaa, kun tiedät, mihin rahkeesi ajallisesti riittävät.

Miten kirjani maksetaan?

Jos teet sukukronikkaa, olisiko porukka valmis pieneen kolehtiin? Aina toki voit kokeilla onneasi apuraharintamalla, jos kirjasi on esim. kulttuurihistoriallisesti tärkeä hanke. Jos kirjoitat jostain henkilöstä, kyse on todennäköisesti tilaustyöstä ja saat häneltä kirjoittamisen aikaista "palkkaa".
Jos kirjoitat omaksi iloksesi omasta elämästäsi, sittenhän voit säästää muutaman satasen sukanvarteen, jotta saat kirjasi julkaistua. Jos sinulle riittää sähköinen e-kirja PDF-muodossa, voit selvitä julkaisemisesta ilmaiseksi!

Tärkeää ennen julkaisua

Onhan sinulla varma olo siitä, että olet pyytänyt tarvittavat luvat mm. kuvien käyttöön, etkä ole kirjoittanut mitään kenenkään yksityisyyttä loukkaavaa? Kun käsikirjoitus on valmis, niin sitten vain julkaisemaan!

PARI KIRJAVINKKIÄ ALLA: lainaa vaikkapa kirjastostasi, tutustu rakenteeseen ja mieti, miten omasi tekisit?
Klikkaa kuvasta lisätietoja kirjasta (vie Adlibriksen sivulle)

KIRJAVINKKI nro 1
kysy kirjastosta tai verkkokirjakaupasta!
matkailuyrittäjän muistelmateos

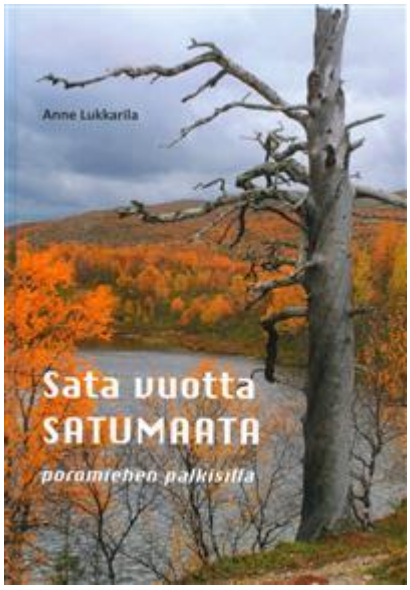

KIRJAVINKKI nro 2
kysy kirjastosta tai verkkokirjakaupasta!
saamelaisen poromiehen elämäkerta

Nappaa lisäoppia näistä blogiartikkeleista:

Haluatko kirjoittaa kirjan? Idea, aihe, teema ja nimi

Projektina tietokirja - 5 vinkkiä oman kirjan tekoon

Tee oma kirja - case Matin syysseikkailut

Näin syntyi kirja Sata vuotta satumaata

10 vinkkiä oman kirjan myyntiin ja markkinointiin - nollabudjetin läpimurtotekniikka